

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 U 015186 14 U
Sarajevo, 27.10.2015.godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Jadranke Brenjo, kao predsjednika vijeća, Davora Žilića i Maide Bikić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Natalije Peštović, u upravnom sporu tužitelja „M:TEL“ a.d. Banja Luka, ul. Kralja Petra I Karađorđevića br. 39, protiv rješenja broj: UP2 03-1-37-3-5/13 od 13.01.2014.godine, tužene Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH Sarajevo, u upravnoj stvari zaštite ličnih podataka, na nejavnoj sjednici održanoj dana 27.10.2015.godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o Ź e n j e

Rješenjem Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH, broj: UP2 03-1-37-3-5/13 od 13.01.2014.godine, odbijena je kao neosnovana žalba izjavljena na rješenje Inspektora Agencije za zaštitu ličnih podataka broj: UP1 03-1-37-3-173/13 ZL od 18.12.2013. godine kojim je stavom I zabranjeno tužitelju da putem Zahtjeva za zasnivanje preplatničkog odnosa prikuplja i obrađuje JMB korisnika usluga u svrhu provjere ranijih dugovanja i u svrhu vođenja parničnog i izvršnog postupka, stavom II naloženo je blokiranje, brisanje i uništavanje JMB korisnika usluga, te je stavom III tužitelju određeno da u roku od 15 dana pismeno obavijesti ovu Agenciju o mjerama koje su preduzete u vezi sa provođenjem ovog rješenja.

Protiv ovog rješenja tužitelj je blagovremeno podnio tužbu za pokretanje upravnog spora kojom predlaže da se tužba uvaži a osporeno rješenje poništi. Tužbom se osporava pravilnost i zakonitost navedenog akta zbog pogrešne primjene materijalnog prava, netačno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede pravila postupka. U tužbi navodi da je pobijanim rješenjem Zakon o jedinstvenom matičnom broju, primijenjen na njegovu štetu, jer tuženi prilikom donošenja osporenog akta nije vodio računa o osnovnim postulatima navedenog zakona. Navodi da u svom radu ne vode evidenciju građana niti izdaju javne isprave pa stoga ni Zakonom o zaštiti ličnih podataka nije zabranjena obrada i korištenje ličnih podataka ukoliko je nosilac podataka saglasan sa istom. Navodi da u slučaju ne prikupljanja JMB-g, odnosno nemogućnost utvrđivanja tačnog identiteta tuženog narušava pravnu sigurnost u pogledu zakonom propisanih prava i obaveza Zakona o kumnikacijama, Zakona o parničnom i izvršnom postupku. Konačno, predlaže da se tužba uvaži, a osporeno rješenje poništi.

U odgovoru na tužbu, tužena Agencija je predložila da se tužba odbije kao neosnovana.

Sud je ispitao zakonitost i pravilnost osporenog rješenja u granicama odredbe člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („Sl. glasnik BiH“, broj: 19/02 do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude iz slijedećih razloga:

Prema razlozima osporenog rješenja, tužena je po službenoj dužnosti pokrenula postupak kontrole zakonitosti prikupljanja kopije lične karte i jedinstvenog matičnog broja korisnika telekomunikacijskih usluga od strane Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka, te utvrdila da tužitelj putem obrasca Zahtjev za zasnivanje preplatničkog odnosa prikuplja i obrađuje ime i prezime, adresu stanovanja, JMB i kontakt telefon korisnika telekomunikacijskih usluga u svrhu zaključivanja preplatničkog odnosa. Nakon izvršenog inspekcijskog nadzora, o čemu je sačinjen Zapisnik, tužena je utvrdila da tužitelj obrađuje podatke o jedinstvenom matičnom broju suprotno odredbi člana 4. stav 1. tačka a) Zakona o zaštiti ličnih podataka, koji obavezuje kontrolore da lične podatke obrađuju na pravičan i zakonit način.

Ova odluka tuženog – Agencije za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini je pravilna i zakonita.

Zakonom o jedinstvenom matičnom broju, („Sl. glasnik BiH“, broj: 31/01 i 63/05), uređeno je određivanje, dodjeljivanje, upisivanje, pohranjivanje i korištenje jedinstvenog matičnog broja (u daljem tekstu: JMB) državljana Bosne i Hercegovine. Obrada podataka saglasno ovom zakonu, vrši se u skladu sa Zakonom Bosne i Hercegovine o zaštiti ličnih podataka i Zakonom o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka. Prema članu 3. Zakona o jedinstvenom matičnom broju, izdavanje, poništavanje i zamjenu jedinstvenog matičnog broja u djelokrugu svoje nadležnosti vrši se u Federaciji BiH kod policijske stanice pri Kantonalnom ministarstvu unutrašnjih poslova, u Republici Srpskoj kod stanice javne bezbjednosti pri Ministarstvu unutrašnjih poslova RS, i u Brčko Distriktu BiH, kod nadležnog organa koji funkcionalno djeluje kao državna institucija. Nadalje, članom 18. stav 1. ovog zakona, propisano je da se, samo ako je to zakonom izričito propisano, JMB upisuje u osobnu iskaznicu, izvod iz matične knjige rođenih, vjenačnih i umrlih, radnu knjižicu, zdravstvenu iskaznicu, putnu ispravu, vozačku dozvolu, oružni list, evidenciju o državljanstvu, kao i druge evidencije i javne isprave gradjanja, a da prema stavu 2. istog člana, propise na temelju koji se vrši upis JMB u evidencije i javne isprave iz prethodnog stava, donosi organ koji se zakonom određuje da donosi propise o vođenju tih evidencija. U konkretnom slučaju, tužena je pri donošenju osporenog rješenja, pravilno primijenila materijalni propis kada je utvrdila da nije ispoštovan jedan od osnovnih principa zakonite obrade podataka iz člana 4. stav 1. tačka a) Zakona o zaštiti ličnih podataka, („Službeni glasnik BiH“, broj: 49/06 i 76/11), kojim je propisano da je kontrolor obavezan da lične podatke obrađuje na pravičan i zakonit način. Isto tako, prema članu 18. stav 2. Zakona o jedinstvenom matičnom broju, propise na temelju kojih se vrši upis JMB u evidenciji i javne isprave iz stava 1. člana 18. ovog zakona, donosi organ koji se zakonom određuje da donosi propise o vođenju tih evidencija.

Slijedom navedenog, Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka nisu nadležne za propisivanje obaveze niti evidencija u kojim se obavezno, pored ostalih podataka upisuje i JMB, te tužitelj, prema Zakonu, nema pravo na obradu JMB, posebno jer Zakon o telekomunikacijama propisuje da operateri telekomunikacijskih usluga moraju zaključiti pisani ugovor sa korisnikom, a ne propisuje da se prilikom zasnivanja preplatničkog odnosa potrebno evidentirati i podaci o jedinstvenom matičnom broju. Shodno navedenom neosnovano je pozivanje tužitelja na činjnicu da telekomunikacijske usluge, koje se zasnivaju na osnovu ugovornog odnosa, prilikom zaključivanja pisanih ugovora, pored ostalih ličnih podataka, od korisnika usluga zahtijeva i lični podatak o JMB. Takodjer, nije osnovano pozivanje tužitelja na Zakon o parničnom postupku, kao i na Zakon o izvršnom i obligacionom odnosu, jer se tim propisima ne regulira korištenje JMB, a takodjer, prema relevantnim odredbama tih zakona, podnesci kojima se obraća sudu, ne moraju sadržavati i lični podatak o JMB.

Prigovori tužitelja da bez korištenja JMB ili nekog drugog identifikacijskog podatka dolazi u situaciju da se sa sigurnošću ne mogu identificirati korisnici usluga jer u evidenciji tužitelja postoji mnogo lica sa istim imenom i prezimenom, nisu osnovani, jer je tužena kao nadležni organ, u skladu sa nadležnostima iz Zakona o zaštiti ličnih podataka, osporenim rješenjem naložila tužitelju blokiranje i brisanje samo ličnog podatka JMB-a korisnika usluga, dok drugi podaci koje obradjuje tužitelj u smislu člana 4. ovog zakona, nisu bili predmet zabrane ili ograničavanja od strane Agencije. Tužitelj u vršenju svoje djelatnosti kao distributer telekomunikacijskih usluga, u svojim evidencijama korisnika pored imena i prezimena, koristi i može koristiti i druge podatke kao što su: ime oca, datum, mjesec i godina rođenja, prebivalište, broj lične karte ili broj pasoša i slično, što mu prema shvatanju ovog suda, omogućuje nesmetano vršenje djelatnosti pa i potrebnog postupanja u vezi sa naplatom svojih potraživanja za izvršene telekomunikacijske usluge korisnicima.

Prema odredbama člana 35. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH, Agencija za zaštitu ličnih podataka je samostalna upravna organizacija osnovana radi osiguranja zaštite ličnih podataka, a na osnovu člana 41. ovog zakona. Agencija je u vršenju svojih ovlasti kontrole obrade ličnog podatka JMB-a utvrdila da tužitelj, pored ostalih, vrši i obradu ličnog podatka JMB-a, čime kao predmetni kontrolor nije poštivao jedan od osnovnih principa obrade ličnih podataka iz člana 4. tačka 1.a) Zakona o zaštiti ličnih podataka koji obavezuje kontrolora da lične podatke obradjuje na pravičan i zakonit način.

U skladu sa navedenim, kao i da su u osporenom rješenju sadržani valjani razlozi o činjenicama koje u cijelosti uvažava i ovaj Sud, te obzirom da se osporeno rješenje temelji na pravilno utvrdjenom činjeničnom stanju, pravilnoj primjeni pravila postupka koji je prethodio donošenju pobijanog konačnog upravnog akta kao i pravilnoj primjeni zakona, to je tužba tužitelja neosnovana, pa je u smislu odredbe člana 37. stav 1. Zakona o upravnim sporovima BiH, odlučeno kao u dispozitivu presude.

ZAPISNIČAR
Natalija Pešović

PREDSJEDNIK VIJEĆA
S U D I J A
Jadranka Brenjo

